

(Fortsættelse 52):

PERSONLIGHEDSFORSKELLE

Imidlertid fortsatte kammeratskabet mellem Jørgen, Jørn og mig foreløbig omtrent som om ingenting nyt var hændt. Det var dog især Jørgen, jeg tilbragte en del af mine friaftener og en del af weekenderne sammen med, selvom vi personlighedsmæssigt var endog meget forskellige fra hinanden, og vore interesser var også vidt forskellige. Alligevel havde jeg en stor sympati for ham, mest fordi han grundlæggende var et rart og godt menneske, som altid gerne ville dele sol og vind lige, og fordi han i øvrigt ikke kunne gøre en flue fortræd.

Der var dog den skævhed i vores forhold til hinanden, at det altid var mig, der kom i hans hjem, mens han uhyre sjældent besøgte mig i mit hjem. I modsætning til hans forældre, som begge var venlige og imødekommende mennesker, så var mine forældre - og i særlig grad min mor - meget imod, at "fremmede" kom i vores hjem. Det var igen min mors mærkværdige blanding af personlig skyhed, social underlegenhedsfølelse og samtidig stolthed overfor mennesker, hun ikke kendte, der spillede afgørende ind. Den stolthed, mor følte, havde et stærkt islæt af, at hun opfattede sig som et misforstået og mishandlet menneske, der havde fortjent en bedre skæbne, både menneskeligt og socialt, end den der var blevet hendes lod her i livet.

Det var da også sådan, at jeg efterhånden blev mere og mere opmærksom på det ulige og urimelige i, at det altid var mig, der kom hos Jørgen, mens han praktisk talt aldrig kom hos mig, skønt jeg, i modsætning til ham, havde mit eget værelse. Dette misforhold, som efter omstændighederne ikke lod sig ændre, førte til, at mine besøg hos ham med tiden blev mere og mere sjældne, for til sidst helt at ophøre.

FAMILIENS KÆLEDÆGGE

En del af weekenden blev dog i reglen også tilbragt hjemme sammen med mine forældre og søskende, som jo nu også indbefattede den lille toårige Lizzie. Hun var en livlig og temperamentsfuld lille furie, som gjorde alt for at få sin vilje og sine ønsker ført igennem. Det gik til en vis grad overfor mor, men de to knægte, 9-årige Benny og 6-årige Bent, kunne hun ikke rigtig komme nogen vegne med, for de drillede hende, alt det de kunne, og syntes det var vældig sjovt. Især hvis hun begyndte at græde, dels fordi hun blev ked af det og dels fordi hun var arrig og ikke tålte, at nogen trådte hende over tæerne. I værste fald kunne hun blive så ophidset og gal i hovedet, at hun "gik væk", som vi kaldte det. Det bestod i, at hun med ildrødt, forvredet ansigt og vidt åben mund holdt vejret så længe, at hun sank sammen på gulvet eller op ad en dør eller et skab. I denne

stilling spærrede hun øjnene vidt op, mens tårerne strømmede ned ad kinderne, men ikke en lyd kom over hendes læber.

I begyndelsen, når det skete, blev alle, som var til stede, panikslagne over, at se den lille pige i den tilstand, og mor skyndte sig som regel at tage hende op ved armene, som derved blev strakte, og det satte søsters vejrtrækning igang igen. Og for en kortere tid derefter, fik hun det atter, som hun ville have det, indtil den uhyggelige situation eller episode var glemt. Så begyndte det forfra igen med de to brødres drillerier af hende, for de kunne slet ikke lade være med at se, om de kunne få hende til at gentage sin "opvisning" i at "gå væk".

Det hændte lejlighedsvis, at Benny og Bent blev bedt om at se efter deres lillesøster, når mor skulle lave et eller andet derhjemme, som krævede hendes fulde opmærksomhed og engagement. De to raske gutter var ikke meget for at agere barnepiger, så de gjorde sig ofte store anstrengelser for at slippe for tjansen, for de ville meget hellere ned på gaden og lege med deres kammerater. De vidste faktisk ikke noget værre i verden, end at skulle være barnepiger - ordet babysitter, var endnu ikke i brug i Danmark på det tidspunkt - og senerehen, da Lizzie var blevet 4-5 år, fandt de to på alle mulige og umulige påskud til at blive fri for at have hende rendende i hælene på sig. Dels syntes de, at hun var iverjen, og dels gav det ikke nogen status blandt kammeraterne at være barnepige, og tilmed af en lille tøs.

Når derfor de tre, Lizzie, og Benny og Bent, som skulle passe hende, f.eks. var kommet ned på gaden, og Lizzie glædede sig til at være med i legen sammen med sine to brødre og deres kammerater, fandt de to lumske knægte i reglen på et påskud til at blive af med hende. De kunne f.eks. finde på at bede hende om at gå op til mor og give en besked eller hente et eller andet, og da hun i begyndelsen troskyldigt efterkom deres opfordring, løb hun op igen. Når hun så atter kom ned på gaden, helt forpustet af at have skyndt sig, så var alle drengene pist væk. De stak nemlig genvej via et af gadens to såkaldte "huk" og løb om ad Kronborggade og over i Nørrebroparken ved Stefansgade, hvor de så godt som daglig tilbragte mange timer sammen med kammeraterne på stedets legeplads.

Men den kløgtige Lizzie fandt snart ud af "fidusen" og lod sig ikke længere lokke til at hente det ene eller det andet oppe hos mor. Og selvom det ind imellem alligevel kunne ske, at hun glemte sine bitre erfaringer fra tidligere, og at knægtene var borte, når hun kom tilbage, så vidste hun nu, hvor de som regel opholdt sig, hvorefter hun skyndte sig afsted over til parken. Her blev de to modvillige brødre simpelthen nødt til at tage hende med i deres leg og i det hele taget passe på hende, hvis ikke de ville risikere at få skældud af mor. Og det ville de gerne undgå.

For mit eget vedkommende var jeg så meget ældre end mine søskende, at jeg meget sjældent deltog i deres leg, eller i det hele taget beskæftigede mig med dem. Jeg havde mere end nok at tænke på i forbindelse med min karriere og mine personlige interesser. Ikke fordi jeg ikke var glad for mine tre søskende, tværtimod holdt jeg meget af dem hver især, men alene aldersforskellen imellem os gjorde det dengang gensidigt, at vi ikke havde så stort behov for hinandens selskab. Jeg var og er jo fem år ældre end Benny, otte år ældre end Bent og tolv år ældre end Lizzie, men det spillede ikke den store rolle for os som voksne, og da slet ikke i nutiden. Det er nu mere vores forskellige personligheder og interesser, plus nogle rent fysiske afstandsforhold, der til en vis grad skiller os. Det vil sige, for min søster Lizzies vedkommende, er det siden den 1. oktober 2001 ikke længere den fysiske afstand, der skiller os, for den dag døde hun desværre fra os på grund af en levercancer, som havde plaget hende i godt et års tid. Det skal jeg vende tilbage til i kronologisk sammenhæng.

EN STOR SKUFFELSE

Efter weekendens oplevelser og efter min mening alt for lange pause, blev det igen mandag, og en ny arbejdsuge begyndte. Jeg kunne ikke hurtigt nok komme i gang igen og jeg glædede mig meget til atter at komme ind på tegnestuen, selvom bogstavtegning ikke var det mest ophidsende, jeg kendte. Men jeg håbede stadig på, at hver dag ville bringe mig nærmere mit mål: at lave tegnefilm.

Det viste sig dog at jeg fortsat skulle tegne bogstaver, bogstaver og atter bogstaver, fra kl.8 morgen til kl.17 eftermiddag, kun afbrudt af en middagspause på en halv time. Det gjorde jeg så mandag og tirsdag, men onsdag formiddag havde jeg fået nok af det meget lidt morsomme det var, at tegne bogstaver dagen lang. Derfor dristede jeg mig til at spørge den yngre tegner, om hvor på bureauet, der blev lavet tegnefilm, idet jeg henviste til, at jeg i biografen havde set en reklametegnefilm, der reklamerede for bureauet. Den yngre tegner så noget uforstående på mig og sagde, at han ikke kendte noget til, at bureauet overhovedet selv lavede tegnefilm, og det mente han faktisk, at man ikke gjorde. "Ja, men jeg har jo selv set den reklametegnefilm for Sylvester Hvid, der vises i biografene!", sagde jeg tvivlende og til-føjede: "Det er derfor, jeg er søgt ind som elev her!"

Den stilfærdige men venlige yngre mand så desorienteret på mig og sagde: "Det var jo ikke så godt! Lad mig lige undersøge det nærmere!", hvorefter han rejste sig fra sin plads og forlod lokalet ad døren ind til Poul Petersens kontor. Nogle få minutter senere kom han tilbage, fulgt af tegnestuechefen, som straks spurgte mig: "Hvad er det, jeg hører, Rasmussen! Vil du lave tegnefilm?" - "Ja!", svarede jeg, "det er derfor, jeg er søgt ind her hos jer, for jeg troede I lavede

tegnefilm, og der er ingen, der har sagt til mig, at I ikke gør det!" - "Nej, vi laver slet ikke tegnefilm her på bureauet!" sagde han og tilføjede: "Men dette her må vi hellere tale med direktør Sylvester Hvid om!". Han gik hen mod den dør i baggrunden, der førte ud til receptionen, hvorfra der var adgang til direktørens kontor. Undervejs sagde han: "Jeg vil lige se, om han er ledig med det samme!", hvorefter han forsvandt ud ad døren.

Der gik nu nogle minutter, hvori jeg spændt ventede på, hvad der videre ville ske. Da tegnestuechefen straks efter kom tilbage, sagde han henvendt til mig: "Sylvester Hvid vil gerne tale med dig straks!". Jeg rejste mig og fulgte efter ham ind på direktørens kontor, hvor jeg blev bedt om at tage plads. Den venlige direktør begyndte derefter at udspørge mig nærmere om, hvad det hele var for noget. Da jeg i detaljer havde fortalt ham om min baggrund for og hensigt med at søge ind på hans reklamebureau, sagde han: "Det er jo en lidt kedelig misforståelse! Den reklametegnefilm for vores bureau, som du har set i biografen, er lavet udenfor bureauet af en tegner, der hedder Kjeld Simonsen!". Efter en lille pause spurgte han: "Er du nu helt sikker på, at det er tegnefilm, du gerne vil lave?" - "Ja, det er jeg!", svarede jeg med en bestemthed, der åbenbart overbeviste ham om, at jeg virkelig mente det alvorligt. "Ja vel, men så er det jo heldigt for dig, at der netop i øjeblikket er et tegnefilmforetagende, som er i gang med en større tegnefilm! Hvis de kan bruge dig dér, vil jeg gerne gå med til at annullere din kontrakt med os!", sagde han og tog straks telefonen, ringede op og talte med en eller anden i den anden ende af røret. Jeg husker ikke længere, hvad der præcis blev sagt ved den lejlighed, kun at Sylvester Hvid, efter at have lagt røret på, sagde til mig: "Gå nu over i nr. 10 og op på 2.sal. Der vil de gerne se dine tegninger! Og kom så tilbage og fortæl mig resultatet!"

"Tak, Hr. direktør, men min mappe med tegninger ligger jo her hos Dem!", sagde jeg oprømt. "Nå, gør de det!" svarede han og vendte sig til tegnestuechefen og sagde: "Petersen, vil De finde Harry Rasmussens mappe med tegninger!". Tegnestuechefen nikkede og gik ind på sit kontor, hvorfra han et øjeblik efter kom tilbage med mine tegninger og rakte dem til mig.

ENDELIG VED MÅLET!

Fuld af spænding og glad forventning forlod jeg den venlige og smilende Sylvester Hvid og den ligeledes smilende og venlige tegnestuechef, og gik straks det korte stykke vej skråt over for på den anden side af Frederiksberggade, forbi Metropol Teatret og hen til nr.10, hvor jeg tog elevatoren op til 2.sal.

På den store dør til venstre var der to skilte, ét, hvor der stod: "Allan Johnsen Agentur" og et andet med påskriften: "Dansk Farve- og Tegnefilm A/S", og et

lille messingskilt meddelte, at "Døren er åben". Alene ordet "Tegnefilm" fik mit hjerte til at slå i hurtigere takt, og nærmest med en slags andagtsfølelse åbnede jeg døren og trådte ind i et nogenlunde rummeligt og pænt kontor. En skranke delte rummet på langs i to dele, en for kunderne og en for kontorpersonalet. Der opholdt sig dog kun én person i lokalet, inden for skranken, nemlig en yngre mand, som med ryggen til mig sad bøjet over en skråpult, som jeg siden selv skulle lære nærmere at kende og blive fortrolig med under betegnelsen "lyspult".

På fotoet til venstre ses Frederiksberggade fra omkring nr. 24 og hen mod Rådhuspladsen. Den røde bygning omtrent midt i billedet, er Frederiksberggade nr. 28, hvor Dansk Farve- og Tegnefilm A/S havde tegnestuer på 2.sal. På fotoet til højre ses samme gade fra nr. 12 og hen mod Gammel Torv, hvorfra husnumrene blev regnet. Bygningen i midten af billedet er Frederiksberggade nr. 10, og på 2. sal her, havde firmaet Dansk Farve- og Tegnefilm A/S og dets direktør, Allan Johnsen, kontorer. – Fotos: © 2009 Harry Rasmussen.

Senere skulle jeg også lære den yngre mand ved lyspulten at kende. Det var nemlig Bjørn Frank Jensen, som jeg snart blev klar over var en af de dygtigste og mest talentfulde animatorer, der fandtes i Danmark på den tid. Det var ham, om hvem vi vil få at høre i denne fortsatte beretning, at han startede sin tegnefilmkarriere som elev hos Henning Dahl-Mikkelsen (Mik), da denne helt tilbage i 1935 arbejdede for Monterossi.

Men mærkværdigvis reagerede den yngre mand med ryggen til slet ikke, da jeg trådte ind på kontoret og hen foran skranken, som nåede mig til op midt på brystet. Men det gjorde til gengæld en anden yngre mand, som i samme øjeblik kom ind fra en dør i lokalets baggrund, som jeg siden skulle erfare førte ind til direktørkontoret. Denne yngre mand gik straks hen til mig og spurgte: "Er det dig, der kommer ovre fra Sylvester Hvid?". "Ja!", svarede jeg, hvorefter han fortsatte: "Det er mig, der har talt med ham, så jeg ved, hvorfor du er kommet! Lad os se dine tegninger!" - Med let rystende hænder rakte jeg mappen ind over skranken til ham, som jeg siden skulle lære at kende som tegneren og især baggrundsmaleren Finn Rosenberg Ammitsted. Som allerede nævnt i

indledningen, var han initiativtageren til det store tegnefilm-projekt, som skulle ende med at blive en 78 minutter lang tegnefilm over H.C.Andersens eventyr "Fyrtøjet".

Den yngre mand lagde mappen foran sig på skranken og begyndte at gennemse mine tegninger, og et øjeblik efter udbrød han: "Se lige her!". Ordene var naturligvis henvendt til den yngre mand, der sad bag lyspulten, og han rejste sig straks og kiggede med. Derefter så de to på hinanden og Finn Rosenberg sagde: "Det er lige præcis, hvad vi har brug for!", hvortil Bjørn Frank Jensen nikkede bekræftende. "Et øjeblik!", sagde førstnævnte henvendt til mig, og gik med mine tegninger i hånden ind på direktørkontoret og lukkede døren efter sig. Han skulle øjensynlig konferere med en eller anden eller måske flere, som opholdt sig der.

Senere fik jeg at vide, at det var selveste foretagendets direktør, Allan Johnsen, og tegneren og animatoren Børge Hamberg, hvoraf sidstnævnte som tidligere nævnt var blevet udnævnt til chef for den kommende tegnestue i Frederiksberggade 28, 2.sal til højre.

Få øjeblikke efter kom Finn Rosenberg atter ud i forkontoret og sagde henvendt til mig: "Dig kan vi godt bruge! Men vi kan ikke sige på nuværende tidspunkt, hvor længe, der vil være arbejde til dig, men måske i to år. Arbejdstiden er den normale fra kl.8 til 17 mandag til fredag og kl.8 til 14 om lørdagen. Lønnen er 35 kr. om ugen til at begynde med, og du får to ugers betalt sommerferie om året." Han holdt en kort pause, idet han rakte mig mappen med tegninger, hvorefter han fortsatte: "For vores skyld kan du begynde med det samme. Men gå nu over og tal med Sylvester Hvid, og kom så tilbage her og giv besked!"

Havde mit hjerte banket af spænding og forventning, da jeg mødte op på Dansk Farve- og Tegnefilm A/S' kontor, så bankede det nu af jublende glæde og lykke over, hvad jeg følte og anede var et betydeligt skridt på den vej, og mod det mål, som jeg havde drømt om og håbet på at gå og nå, lige siden jeg som 7-årig under en skoleudflugt for allerførste gang så en tegne-film, sådan som tidligere beskrevet her i selvbiografien.

Tilbage på Sylvester Hvids kontor kunne jeg fortælle direktøren, at de gerne ville ansætte mig ovre hos Dansk Farve- og Tegnefilm A/S, og helst så snart, som overhovedet muligt. "Ja, men så annullerer vi din lærekontrakt hos os med det samme, og du kan holde op nu!", sagde den venlige og hjælpsomme Sylvester Hvid og tilføjede: "Vi var ellers glade for at ha' dig hos os, men kan godt forstå, at det er lidt andet, du skal beskæftige dig med, end vi kan tilbyde!".

Det er altså til dels direktør Sylvester Hvid, jeg kan takke for, at det så snart kunne lade sig gøre for mig, at komme igang med mit ønskejob. Jeg takkede derfor også rørt den usædvanligt rare og hjælpsomme direktør og tog afsked med ham. Han ønskede mig held og lykke med, at det nu så ud til, at jeg var kommet på den rette vej i mit liv. Det samme gjorde tegnestuechefen og den yngre tegner på tegnestuen. Derefter hastede jeg atter over til Allan Johnsens kontor, hvor jeg fortalte, at jeg kunne begynde straks. "Det var godt!" sagde Finn Rosenberg og tilføjede: "Kom herop på kontoret i morgen tidlig kl.8!".

Det var en ubeskrivelig lykkelig mig, der den dag omkring middagstid hentede min cykel, som stod parkeret omme i Mikkel Bryggersgade, og spurtede hjem til Jægersborggade og fortalte min overraskede mor den store nyhed. Hun blev glad, mest på mine vegne, da hun hørte, hvad der var sket, for hun forstod bedre end nogen anden i min familie, måske lige bortset fra min onkel Thorkild, at det var min store drøm, der hermed åbenbart var ved at gå i opfyldelse. Og da far kom hjem fra arbejde og fik nyheden fortalt, var det tydeligt, at han syntes det var helt i orden, at jeg nu kunne begynde at beskæftige mig med et arbejde, som jeg havde fablet om i så mange år. Set fra hans synspunkt, var det heller ikke så ringe med de 35 kr. om ugen, jeg ville få i løn, og for mor betød det naturligvis en stor lettelse, at jeg nu for alvor ville kunne bidrage til at spare op til konfirmationen.

Efter aftensmaden mødtes jeg med mine to kammerater, Jørgen og Jørn. Vi plejede at møde hinanden omme i hukket, foran den opgang, hvor Jørn boede i stuen til højre med sine forældre og vistnok fem søskende. Her kunne jeg fortælle, hvad der var sket for mig samme dag, og de to ikke særligt initiativrige eller ambitiøse ungersvende gav udtryk for, at de var glade på mine vegne over mit tilsyneladende store held. Jeg inviterede dem straks på vores sædvanlige isbar ovre på Nørrebrogade overfor sporvognsremisen, og trakterede dem med en ekstra stor portion is, som jeg vidste, at de begge holdt meget af.

Snakken gik mellem os, og det var især Jørn, der spurgte nærmere ud om, hvori mit kommende arbejde bestod, lige som det var ham, der mente, at jeg straks skulle melde mig ind i fagforeningen, for at sikre mine rettigheder. Begrebet fagforening var på det tidspunkt kun noget, jeg kendte i forbindelse med min far og morfar. Især min morfar var en svoren tilhænger af fagforeningerne, hvilket også var grunden til, at han i begyndelsen af århundredet tilsluttede sig syndikalisterne, sådan som jeg tidligere har fortalt om her i selvbiografien. Men så vel morfar som min far mente, at tegnere kom ind under begrebet "flipproletarer", og sådanne havde man ikke brug for i fagbevægelsen. Fagforening eller ej, så var jeg nu selv mest spændt på, hvordan min første arbejdsdag hos Dansk Farve- og Tegnefilm A/S ville forme sig.

Da jeg den aften kom hjem og gik i seng, kunne jeg næsten ikke falde i søvn af utålmodighed og forventning, ved tanken om næste dag, da jeg skulle begynde i tegnefilmbranchen. Langt om længe faldt jeg dog i søvn, men sov uroligt og vågnede allerede kl. 6 om morgenen. På det tidspunkt var far for længst taget på sit arbejde i havnen, hvor han netop skulle møde kl. 6, for at påbegynde det, der i reglen var et hårdt fysisk slid dagen lang, og som - bortset fra en kort frokostpause – varede til kl. 17. Den almindelige arbejdstid for lønmodtagere, var på den tid på 9 timer daglig, fra kl. 8 – 17.

(Fortsættes i afsnit 53)